

		Dato:	19.04.2017
		Dokument nr.:	16/02504-31

2. Konsultasjonsmøte 20.4.2017 - innspill fra KS

Tema og forberedelser

Hovedtema for det 2. konsultasjonsmøtet er reformer og utbygging av det kommunale tjenestetilbudet. Møtet gir dermed departementene anledning til å konsultere KS om aktuelle saker, og KS gis anledning til å komme med egne innspill, synspunkter/ innspill til enkeltsakene fra departementene og til arbeidet med det samlede økonomiske opplegget for kommunesektoren kommende budsjettår. Enkeltsaker vil kunne bli omtalt i kommuneproposisjonen for 2018 og i statsbudsjettet for 2018. Det er også aktuelt å omtale saker som skal fremmes i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2017 (RNB).

Departementene og KS har anledning til å drøfte saker i bilaterale møter. Problemstillinger og konklusjoner fra slike prosesser kan likevel tas opp på det 2. konsultasjonsmøtet. Det er et mål å løfte fram de viktigste sakene til behandling. Sakene omtalt i dette notatet er saker som KS har spilt inn som drøftingssaker på det andre konsultasjonsmøtet i 2017.

Arbeids- og sosialdepartementet

Videre oppfølging avlaster II-dommen

Det har vist seg å være krevende å få til nødvendige tilpasninger i lovverket for å kunne videreføre ordningen med avlastere og besøkshjem etter Høyesterettsdommen fra juni 2016.

KS mener det i valg av løsning må legges avgjørende vekt på at ordningen er god for barna og deres familier og ikke dårligere enn de hadde før dommen. KS er innforstått med at avlasterne/besøkshjem også må ha tilfredsstillende sosiale ordninger. Det er helgeavlastning (48 timer) som er den største utfordringen. Kommunene må uansett oppfylle plikten til å tilby avlastning til familier som har dokumentert behov for det. Dersom det ikke skjer en lovendring vil resultatet i mange tilfeller være enten avlastning i turnus mellom mange avlastere, eller avlastning i institusjon. Begge deler vil være klart dårligere tilbud for brukerne og deres familier.

KS mener den beste og mest permanente ordningen kan se ut til å være særregulering i henholdsvis helse- og omsorgstjenesteloven og barnevernsloven. Da vil avlastnings-/besøkshjemsordninger som utføres i oppdragstakers hjem kunne fortsette som før dommen i Høyesterett. Dette ble også tatt opp i de bilaterale møtene med HOD, BLD og ASD høsten 2016. Behov for annen godtgjøring enn i dag og kompensasjon for ferie, pensjon osv. i en slik ordning må vurderes nærmere.

Barne- og likestillingsdepartementet

Barnevernsreform og kompetanseutvikling i kommunalt barnevern

BLD har nylig lagt frem en proposisjon til Stortinget om barnevernsreformen. I proposisjonen foreslås endringer som vil gi kommunene økt ansvar for barnevernet, først og fremst i finansieringsansvaret for kommunene på barnevernområdet fra 2020. Tilbudet om kompetanseheving, etter- og videreutdanning i kommunene skal styrkes, og kompetansekartlegging skal gjennomføres høsten 2017. Samtidig skal en plan for kompetanseheving fremlegges av Bufdir. KS forventer at det avsettes tilstrekkelige midler til gjennomføring av kompetansetiltakene i 2018, noe som må innebære en betydelig økning sammenlignet med 2017.

Finansdepartementet

Manglende merverdiavgiftskompensasjon ved Offentlig Privat Samarbeid

Kommuner som gjennomfører byggeprosjekter som OPS, Offentlig Privat Samarbeid, herunder skolebygg er underlagt andre regler for merverdiavgiftskompensasjon enn om kommunen gjennomfører prosjektet i egen regi. For kommunene som velger OPS, vil finansieringskostnadene øke da kommunene ikke får dekket merutlegget som det private selskapet får i og med at det ikke innrømmes fradrag for inngående merverdiavgift. Dette er en følge av at Skattedirektoratet i desember 2015 kom med en ny uttalelse som er oppfattet som en endring av tidligere praksis. OPS prosjekter vil derfor ikke bli valgt av kommunene, da dette blir for kostbart i forhold til å gjennomføre byggeprosjekt i egen kommunal regi. Skal OPS være et reelt alternativ for kommunesektoren bør også merverdikompensasjonen være nøytral for denne organisasjonsformen.

Kalkulasjonsrenten

Kommunenes eiendomsskatteinntekter fra kraftsektoren er blant annet avhengig av hvilken kalkulasjonsrente som benyttes til å beregne vannkraftverkens markedsverdi (eiendomsskattegrunnlag). Dagens kalkulasjonsrente er 4,5 pst, og har vært uendret siden 2011. Fallet i det generelle rentenivået i denne perioden har dermed ikke fått gjennomslag når det gjelder fastsettelsen av vannkraftverkens eiendomsskattegrunnlag. Dette er dermed lavere enn om kalkulasjonsrenten hadde fulgt den generelle renteutviklingen. Andre «kraftverksrenter» som fastsettes av FIN er derimot justert ned i perioden. Sett fra kommunenes side er det uheldig at det benyttes en kalkulasjonsrente for fastsetting av eiendomsskattegrunnlaget som ikke avspeiler utviklingen i det generelle rentenivået. Det bes derfor om at departementet foretar en nedjustering av kapitaliseringsrenten som avspeiler siste års utvikling i rentenivået med virkning for skatteåret 2018.

Helse- og omsorgsdepartementet

Investeringstilskuddsordningen for sykehjem og omsorgsboliger

Kommunene trenger omsorgsplasser som møter dagens og fremtidens krav til standard og utforming. Kostnadene ved å oppgradere boliger til pleie og omsorgsformål bygget før 1998 er på om lag 37 mrd kr. For kommuner med høy dekningsgrad på sykehjem og andre heldøgns omsorgstilbud er det ikke bare flere, men bedre plasser kommunen trenger for å løfte tjenestetilbudet. Kvalitetsheving av gamle omsorgsplasser er nødvendig, ikke på grunn av manglende vedlikehold, men fordi omsorgstjenester i dag krever en annen eiendomsmasse enn tidligere.

KS anerkjenner behovet for netto tilvekst av omsorgsplasser hvis vi ser landet under ett og fremover mot 2040. Innstramming av investeringstilskuddsordningen for sykehjem og omsorgsboliger har medført svært negative reaksjoner fra kommunene. Det er gledelig at regjeringen har kommet KS i møte, men det er fortsatt behov for endringer. KS mener derfor at kommunene må kunne bruke investeringstilskuddsordningen for sykehjem og omsorgsboliger både til rehabilitering/kvalitetsheving og kapasitetsøkning. Kravet om nettotilvekst må utsettes til 2025, slik at kommunene får tid til tilpasse dette til sine investeringsplaner og får gjort grundige fremskrivninger av behov.

Utskrivningsklare pasienter på psykisk helse og rusfeltet

Det er stor usikkerhet i tallgrunnlaget for utskrivningsklare pasienter på psykisk helse og rusfeltet. Pr i dag finnes det ikke tilstrekkelig kunnskap om hvor omfattende refusjon og betalingsordninger som forekommer mellom kommuner knyttet til pasientgruppen. Det er behov for at det gjøres grundige vurderinger av spørsmål knyttet til oppholdsprinsipp og folkeregistrert adresse som grunnlag for eventuelle overgangsordninger knyttet til refusjon mellom kommuner. KS mener at betalingsplikten derfor ikke kan innføres fra 2018, og det forutsettes at datagrunnlaget er på plass før en eventuell betalingsplikt innføres.

BPA

Helse- og omsorgsministeren har sendt et brev til alle landets kommuner der det vises til bekymringsmeldinger til ministeren om at praksis i kommunene bryter med Stortingets forutsetninger i vedtaket om individuell rett til BPA, som kommunene har fått tilført midler i rammene for å innfri. Den endelige evalueringsrapporten av rettighetsfestingen vil ikke foreligge før til høsten. KS har derfor igangsatt en FoU for å få et bilde av faktisk utvikling i bruk av BPA fra rettighetsfesting ble gjort gjeldende og frem til nå i kommunene. Det vil gi en oversikt over hva kommunene selv rapporterer som uenighetspunkter mellom brukere/brukerrepresentanter og kommunene (der det er uenighet) om organiseringen av/begrensninger i bruken av BPA. Foreløpige KOSTRA-tall viser at antall personer med brukerstyrt personlig assistanse har økt med 10 pst. på to år.

Justis- og beredskapsdepartementet

Nytt nødnett

KS har fått tilbakemeldinger fra flere kommuner om at det er knyttet stor usikkerhet til utviklingen av utgifter til det nye nødnettet. Da HDO (Helsetjenestenes DriftsOrganisasjon) overtok eierskapet og foretok en gjennomgang av kostnadene etter at prosjektet gikk over til driftsfasen, så de det som nødvendig å øke brukerbetalingen med om lag 300 pst. Denne kostnadsøkningen må kommunene dekke med de frie inntektene.

HDO, som er driftsorganisasjonen for nødnett, er per i dag heleid av de regionale helseforetakene og har lovbestemt monopol på leveranse av tjenester. KS er observatør i styret, men har ingen formell myndighet til å forhandle pris med HDO.

Innføringen av nødnett var finansiert av statlige midler. I driftsfasen skal HDO finansieres av brukerne. Kommunens andel av HDO sine driftsinntekter er om lag 40 pst. av de totale driftsinntektene. Prisen kommunene betaler er delt i to komponenter; en enhetspris som avhenger av hvor mange enheter kommunen bestiller, og en fellesutgift som faktureres den enkelte kommune etter kommunehelsenøkkelen i statsbudsjettet.

Dagens styringsmodell av HDO utfordrer den kommunale styrings- og budsjetteringsmodellen (som forutsetter en viss grad av forutsigbarhet). Det er lagt opp til at kommunene skal forhandle med HDO, men i realiteten har man liten mulighet til å påvirke nivået på beløpet som skal betales. Økningen fra 2016 til 2017 på om lag 300 pst. kom lenge etter at kommunene hadde vedtatt sine budsjetter. Samtidig er tjenesten nødvendig og viktig for kommunenes beredskapsarbeid..

Kompensasjon av utgifter til botilbud til enslige mindreårige som ikke ble benyttet i 2016

Mange nye kommuner bygget opp tilbudet til enslige mindreårige, og mange kommuner økte antall plasser etter anmodning fra IMDi i 2016. Da behovet viste seg å bli sterkt redusert ble ikke dette formidlet til alle kommunene. Mange bygget opp tilbud til gruppen i dialog med IMDi's regionkontor som følge av det økte bosettingsbehovet og den sterke økningen av de yngste. Til tross for signaler om bosetting, ble mange tilbud stående uten beboere, og kommunene fikk dermed ikke kompensasjon for utgiftene.

Kommunene har gjort en svært god jobb i å bosette et rekordhøyt antall flyktninger i 2016. De gjorde en sterk innsats for å imøtekomme behovet for mer enn 4000 enslige mindreårige som var forventet i 2016. Det er nødvendig å finne fram til en ordning som gjør at kommunene ikke påføres store tap for å gjøre en innsats i bosettingsarbeidet. Det kan ellers bli vanskelig å motivere kommunene til ny oppbygging hvis behovet øker påny.

Denne saken ble tatt opp i konsultasjonsmøte i november 2016. Det ble da henvist til kommunene kunne søke skjønnsmidler fra Fylkesmannen. KS har foretatt en undersøkelse hos samtlige Fylkesmenn, og av flere årsaker har ikke dette funnet sted.

KS har nå samlet inn dokumentasjon som viser at mange kommuner har hatt store kostnader i 2016. Det er nødvendig å komme frem til en ordning som dekker kommunenes utgifter for 2016, samt se nærmere på utgiftene for kommuner som fortsatt ikke får bosatt i 2017.

Klima- og miljødepartementet

Vannforvaltningsarbeidet fremover – samarbeid og ansvar

To rapporter fra 2016 (NIBR og Riksrevisjonen) peker på et stort potensial for at statlige sektormyndigheter involverer og forplikter seg bedre i arbeidet med vannforvaltning. Rapportene viser tilsvarende at forståelsen for funksjonen til vannregionmyndighetene og regional plan som virkemiddel er lav på departementsnivå. KS mener det er behov for bedre dialog og åpenhet mellom departementet og vannregionmyndighetene. Videre er det viktig at KMD, som har ansvar for regional planlegging og regionreform, trekkes aktivt inn.

Etter det KS kjenner til vurderes det (samtidig) å flytte ansvaret for vannforvaltningsplanene fra regionalt folkevalgt nivå til staten (fylkesmannen). Dette samsvarer ikke med Stortingets vedtak om å bygge sterkere regioner bl.a. gjennom forsterket og mer forpliktende regional planlegging.

Staten på departementsnivå har også varslet at man ønsker å skyve på oppstarten av planprogram og høringsrunder, noe som vil gjøre det vanskelig å gjennomføre gode prosesser med neste generasjons forvaltningsplaner. Dette går stikk i strid med de anbefalinger som både vannregionmyndigheter og statens egne fagfolk i direktoratene kommer med. KS vil understreke at fremtidig organisering og forbedring av vannforvaltningsarbeidet, herunder hvilket rolle lokalt og regionalt folkevalgt nivå skal ha, må utvikles i samarbeid med vannregionmyndighetene.

Sirkulær økonomi og avfallspolitikk

Regjeringen har varslet en stortingsmelding om avfallspolitikk og kretsløpsøkonomien i første halvår 2017, i lys av en mer offensiv avfalls- og miljøpolitikk fra EU. Avfallspolitikk vil få innvirkning på kommunenes rolle som planmyndighet og eier av kommunale selskaper som organiserer og samler inn og etterbehandler avfall.

KS hovedstyre drøftet i sitt møte 16. desember 2016 rammebetingelsene for at nasjonale og lokale mål på dette feltet kan nås mest mulig effektivt gjennom det kommunale ansvaret for innsamling og gjenvinning av avfall:

1. KS understreker at kommunesektoren har en nøkkelrolle i arbeidet med omstilling til et lavutslippssamfunn og en mer sirkulær økonomi.
2. KS påpeker at kommunesektoren har et stort potensial til å bruke avfall som drivkraft for innovasjon, sysselsetting og energi i samfunnsutviklingen, og for å nå miljøpolitiske målsettinger lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette krever en samhandling med både innbyggere, statlige myndigheter, næringslivet og forskning.
3. KS mener det er avgjørende at kommunene får ansvar for mer av forbruksavfallet som oppstår innenfor kommunens grenser enn innsamling og behandling av husholdningsavfallet alene.
4. KS mener det er avgjørende å bedre rammevilkårene for kommunal- og interkommunal avfallshåndtering/renovasjonsselskaper, og at staten nytter rommet til å utforme nasjonal politikk bl.a. for å hindre eksport av avfall.

KS har gitt innspill til KLDs arbeid med stortingsmeldingen om avfall og sirkulær økonomi. Der ble det argumentert for at kommunene må beholde det lovbestemte ansvaret for å samle inn og håndtere husholdningsavfall og at dette ansvaret ikke må begrenses til å være leverandør av resirkulerte råvarer. Kommunene er den aktøren som mest effektivt og med størst miljøgevinst kan ivareta avfallet som oppstår i eget område. KS mener derfor at det er riktig at kommunesektorens ansvar utvides fremfor å innskrenkes. KS ønsker derfor at potensialet ved å gi kommunesektoren ansvar for større deler av næringsavfallet løftes inn i arbeidet med stortingsmeldingen om avfall.

Kommunesektoren har en unik mulighet til å sikre gode løsninger tilpasset lokale forhold. Hverken private leverandører eller myndigheter på nasjonalt nivå har bedre forutsetningene for finne de løsningene som bidrar til valgfrihet og mangfold i lokalsamfunnene.

Kommunene bør få gode vilkår til å løse oppgavene til det beste for miljøet og innbyggerne - de må ha tilstrekkelig frihet til å løse disse oppgavene ut fra lokal kunnskap, lokale prioriteringer og i tett dialog med innbyggerne og brukerne.

Marint avfall

KS ser behovet for en ordning som gjør at marint herreløst avfall langs kysten, som blir samlet inn av frivillige, blir avfallshåndtert vederlagsfritt for de frivillige. I dag må det betales full pris for avfall som har blitt samlet inn (for eksempel ved ryddeaksjoner initiert av frivillige). Staten bes om å bidra, sammen med kommunene, for å få på plass en slik ordning.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Det kommunale risikobildet og tilsyn

Stortinget, regjeringen og KS er enige om at en styrket egenkontroll vil redusere grunnlaget for statlig kontroll og tilsyn. KS tar opp egenkontrollen i KS Folkevalgtprogram, både i basisdelen til alle og som tilbud om fordypningsdag med vekt på kommunestyrets overordnede tilsynsansvar. KS har drevet en rekke nettverk med internkontroll, og samarbeider nå med KMD om et pilotnettverk som kombinerer egenkontroll og tjenesteutvikling på et av temaene for landsdekkende tilsyn i 2017.

KS ønsker en dialog om nasjonale og lokale risikovurderinger av den kommunale og fylkeskommunale virksomheten, samt hvilke virkemidler som er mest hensiktsmessig på bakgrunn dette – statlig tilsyn, veiledning, egenkontroll, utviklingsnettverk mv.

Risiko- og vesentlighetsvurderinger samt kost/nytte er et felles metodisk grunnlag for staten (tilsynsmyndighetene) og kommunene (forvaltningsrevisjon, internkontrollarbeidet) til å velge tema for tilsyn og kontroll. KS har satt i gang et FoU-prosjekt som identifiserer hvilke temaer og tjenesteområder kommunestyrene og fylkestingene mener det er knyttet størst risiko til, basert på vedtatt planer for forvaltningsrevisjon for perioden 2015-2019. KS ønsker at regjeringen på det andre konsultasjonsmøtet gir en samlet presentasjon av hva ulike departementer og tilsynsinstanser vurderer som vesentlig risiko ved kommunal og fylkeskommunal virksomhet i de nærmeste årene.

Deloitte har på oppdrag fra KS gjennomgått planer for forvaltningsrevisjon i 366 kommuner og 17 fylkeskommuner. Det har videre blitt sendt ut en spørreundersøkelse til kontrollutvalgsledere for kommuner og fylkeskommuner, med en svaroppløsning på nesten 70 pst. Dette gir et godt bilde av hva kommunene og fylkeskommunene identifiserer som vesentlig risiko ved virksomheten.

Kommunene og fylkeskommunene mener selv det er innenfor administrasjon og organisasjon det er høyest forekomst av risikoområder. Innenfor dette området er det internkontroll som peker seg ut tett fulgt av personal, sykefravær og HMS. Dernest kommer helse- og omsorgstjenestene, der psykisk helse og rus er identifisert som det risikoområde med høyest forekomst, tett fulgt av pleie- og omsorgstjenester. I likhet med kommunene, er administrasjon og organisasjon også det tjenesteområdet hvor det er identifisert flest risikoområder i fylkeskommunene. Herunder er anskaffelser og internkontroll de risikoområdene som har høyest forekomst. Dernest er det tjenesteområdet "videregående opplæring" som har høyest forekomst.

Det er grunn til å peke på at kommunenes risikovurderinger og gjennomføring av forvaltningsrevisjon skiller seg fra de statlige tilsynene både ved at de favner bredere og omfatter større deler av den kommunale forvaltningen, og når de overlapper med tilsynsområder, dekker de også til dels områder som ikke er omfattet av tilsyn.

Forenkling – mål og realiteter

Regjeringen ønsker å fornye, forbedre og forenkle offentlig sektor, og som del av forenklingsarbeidet skal statlige tidstyver fjernes. Målet er generelt å fjerne unødvendige regler og rutiner som stjeler tid fra innbyggere, næringsliv og medarbeidere. KS og Regjeringen samarbeider nå om fjerning av statlige tidstyver i kommunesektoren. . KMD har forankret samarbeidet i Regjeringen og sendte 8 des. 2016 brev til alle departementene om at tidstyvarbeidet utvides til kommunesektoren.

Selv om forenkling er en uttalt målsetting, opplever KS fortsatt at det på ulike sektorområder kommer forslag til nye regler og ordninger, som bidrar til det motsatte, et eksempel er regionale utviklingsmidler hvor midlene er redusert samtidig som statlig styring og rapportering blir mer detaljert.

Det er viktig at kommunenes og fylkeskommunenes autonomi opprettholdes, slik at politikken kan tilpasses etter lokale og regionale behov, forutsetninger og fortrinn. Lokale og regionale folkevalgte mulighet til å gjøre reelle prioriteringer og tilpasninger ut fra regionale, lokale, varierende, og ikke minst økende behov, er en sentral forutsetning for det lokale og regionale selvstyret, og for å kunne levere gode og relevante tjenester og drive en offensiv samfunnsutvikling. Prioriteringsvridende statlige styringsmidler og økt/ny rapportering for kommuner og fylkeskommuner er slik sett utfordrende. Perspektivmeldingen 2017 viser behov for å prioritere fremover, og at dette behovet innebærer at det er uheldig å låse fast fremtidige løsninger i form av øremerking, lovfesting og individuelle rettigheter som fritas fra helhetlige prioriteringer og lokale tilpasninger av kommuner og fylkeskommuner. KS ønsker en fortsatt forenkling av statens styring av kommunene, fylkeskommunene og forenklet styring av de nye folkevalgte regioner.

Lokalisering av statlig besøks- og arbeidsplassintensiv virksomhet

KS viser til Meld. St 18 Bærekraftige byer og sterke distrikter som omtaler lokalisering av statlig besøks- og arbeidsplassintensiv virksomhet. I meldingen er det også vist til NIBR- rapporten Staten og bærekraftig byutvikling (2016:10) som foreslår en rekke tiltak for å sikre at lokalisering av statlig virksomhet samsvarer med statens egne statlige planretningslinjer for BATP.

KS vil understreke behovet for at statlige lokaliseringer bygger opp om lokal stedsutvikling og bidrar til reduserte klimautslipp. Vi ønsker derfor en nærmere dialog om konkret oppfølging av regjeringens politikk på dette området». Aktuelle tiltak er:

- Endring av staten egne retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon, med tydeligere referanser til Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, samt lokale- og regionale planbestemmelser om lokalisering.
- Forsterking av Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging med tydeliggjøring av statlige virksomheters ansvar. Herunder også krav til dialog med kommunene og fylkeskommuner.
- Regjeringsbehandling av byvekstavtalene slik at disse forplikter regjeringen.

Interreg-midler

I UD-rapporten Fylkeskommunenes europeiske arbeid: Omfang og mangfold. En sammenstilling av fylkeskommunenes europeiske arbeid. Viktige roller for de nye regionene, datert 29.11.2016, synliggjøres viktigheten av det europeiske interregionale samarbeidet (Interreg). For et stort antall fylkeskommuner og kommuner er Interreg det aller viktigste internasjonale samarbeidsprogrammet.

Rapporten gir anbefalinger om rollen regionene bør forsøke å spille i europeisk sammenheng og påpeker behovet for å avklare den langsiktige utviklingen i Norges involvering i Interreg-samarbeidet og regionenes rolle i den sammenheng:

«For at Interreg-samarbeidet skal kunne fungere tilfredsstillende, må det gis stabile rammebetingelser. Interreg er et svært relevant virkemiddel for regional innovasjon, omstilling og vekst, samt løsning av konkrete grenseutfordringer innen eksempelvis samferdsel og infrastruktur, naturforvaltning, sikkerhet og beredskap. Programmene er for fylkeskommunene effektiv utnyttelse av regionale utviklingsmidler, og muliggjør igangsetting av innovasjonsprosjekter av større volum og med flere aktører. Eksempelvis utløste de 38,3 mill. kr Hedmark fylkeskommune investerte i programmet i perioden 2007-14, ca. 425 mill. i ekstern finansiering. Interreg er også et virkemiddel mange av fylkenes klynger, bedriftsnettverk, offentlige aktører og forsknings- og utdanningsinstitusjoner kjenner godt og benytter. Interreg oppleves for mange av disse aktørene, spesielt de utenfor de sterke kompetansemiljøene i de norske tradisjonelle universitetsbyene, som lettere tilgjengelig og hvor sjansen for å lykkes er større enn i H2020. Interreg er dermed svært viktige innovasjonsdrivere i regionene, og ofte et springbrett til nettopp H2020 deltakelse.»

Det eneste konkrete oppdraget fylkeskommunene i dag har fra nasjonale myndigheter på det europeiske/internasjonale området er forvaltningen av Interreg A-programmene, hvor oppdraget gis fra KMD.

Det kraftige kuttet som ble gjennomført i interregmidlene for budsjettåret 2017, har skapt store utfordringer for det interregionale samarbeidet. Kuttet har skapt usikkerhet i partnerskapet om norske aktørers fremtidige deltakelse, noe som igjen går ut over prosjekt- og programarbeidet. Kuttet står i sterk kontrast til anbefalingene i overnevnte rapport. Det å reversere dette kuttet og bringe bevilgningene til Interreg opp på samme nivå som tidligere års bevilgninger, ble uttrykt som felles behov på Fylkesordfører/Fylkesrådmann-møtet den 17. mars 2017.

KS ber derfor om at kuttet for 2017 reverseres og bevilgningene til Interreg løftes tilbake på «normalt» nivå nå i RNB 2017, og at bevilgningene for 2018 og senere år (programperioden varer ut 2020) holder seg på normalt nivå.

FORKOMMUNE

Forsknings- og innovasjonsprogrammet FORKOMMUNE i Norges Forskningsråd er akkurat startet opp. Programmet skal utløse forskningsstøttet innovasjon i kommunesektoren og styrke kommunenes innovasjonskapasitet og innovasjonsevne. KD har bevilget 25 mill til programmets første år. KS understreker betydning av innovasjonsorientert forskning i kommunal sektor, og oppfordrer regjeringen til å styrke programmet med økte bevilgninger i 2018-budsjettet.

Konsekvenser for ferjeavløsningsordningen av ev. ny kostnadsnøkkel for båt og ferje

Dersom en ny modell for finansiering av fylkeskommunal drift av båt- og ferjetrafikk blir tatt i bruk i inntektssystemet er det viktig at regjeringen i Kommuneproposisjonen for 2018 klargjør hvorvidt, og i tilfelle på hvilken måte, dette vil påvirke ferjeavløsningsordningen for fylkesvegnettet. En slik klargjøring bør omfatte både ferjesamband som blir lagt ned, og for samband hvor antall ferjer kan bli redusert..

Kulturdepartementet

Finansiering av trossamfunn

KUD arbeider med en ny finansieringsmodell for DNK, og tar sikte på at den skal legges frem før sommeren 2017.

KS har tatt direkte kontakt med flere kommuner om dagens finansieringsordning for trossamfunn. Tilbakemeldingene har vært at dagens modell skaper uforutsigbarhet for kommunene. En tilleggsdimensjon er at Den Norske Kirke (DNK) fra 1. januar 2017 ble skilt ut fra staten som eget rettssubjekt. Kirkelovens § 15, som beskriver kirkens oppgaver og kommunenes økonomiske forpliktelser ovenfor kirken, er imidlertid ikke endret.

Innspillene fra de store byene viser at dagens modell ikke er tilfredsstillende. KS har forstått at dette blant annet gjelder at:

- store endringer i medlemsmassen i DNK og andre trossamfunn skaper uforutsigbarhet.
- kommunene blir en «utbetalingsinstans» for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn uten å kunne etterprøve utbetalingsgrunnlaget.
- informasjon om utbetalinger for kommende år er ikke kjent tidlig nok i kommunenes budsjettarbeid, samtidig som utbetalingene påvirker budsjettet.
- grunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn inkluderer DNK sine utgifter til lovpålagte plikter

For kommunene har det vært en økonomisk utfordring i de senere årene at medlemstall i andre tros- og livssynssamfunn har steget mens antall medlemmer i DNK har gått noe ned. Dette skaper uforutsigbarhet i økonomiplanleggingen for kommunene.

Sett i lys av innspillene fra de store kommunene og punktene over, vil det være hensiktsmessig at prinsippene for dagens finansieringsordning tas opp til vurdering for å gi større forutsigbarhet både for DNK, andre tros- og livssynssamfunn og kommuneøkonomien.